

City of Celje web page

Projekt URBAN SMS bo prispeval k boljšemu prostorskemu razvoju

Celje, 4. januar 2010 - Tla v urbanih okoljih večinoma še niso obravnavana na način, ki bi ustrezal njihovi pomembni vlogi. Ob širitvah mest so obravnavana namreč le kot prostor, kamor se bo naselje širilo, čeprav imajo pomembno vlogo pri vzdrževanju ustreznih okoljskih pogojev in kakovosti bivanja v mestih. S to problematiko se srečuje večina mest v srednji in širši Evropi, zato so potrebne strategije in znanja s področja zaščite kakovosti tal in upravljanja s tlemi. Enajst projektnih partnerjev se je zato odločilo pripraviti projekt URBAN SMS, v okviru katerega bodo s skupnim znanjem pripravili inovativno strategijo rabe in upravljanja s tlemi in nepozidanimi zemljišči v mestih. Slovenska partnerja, Kmetijski inštitut Slovenije in Mestna občina Celje sta v nameri še tesnejšega sodelovanja že februarja letos podpisala pismo o nameri o partnerskem sodelovanju. Projekt je zanimiv tudi Evropski skupnosti, zato ga sofinancira Evropska komisija v okviru programa Interreg Central - Srednja Evropa. Mestna občina Celje ima za ta projekt zagotovljen 85 odstotni delež nepovratnih evropskih sofinancerskih sredstev. Vrednost projekta za Mestno občino Celje je 156.434,00 EUR, skupni proračun vseh 11 partnerjev pa znaša 2.200.018,00 EUR. Projekt bo trajal do marca 2012.

Za Mestno občino Celje je projekt pomemben, ker bo nakazal usmeritve in možne rešitve pri ravnanju z onesnaženimi tlemi in pri prostorskem razvoju mesta Celja. Projekt bo z novimi načini omogočil uporabo tudi v preteklosti zbranih podatkov o onesnaženosti tal, s tem pa bo prispeval k boljšemu prostorskemu razvoju in ustrežnejšemu bivalnemu okolju meščanov Celja.

Glavni rezultat projekta bo za uporabnike in prebivalce v izdelanem GIS (geografski informacijski sistemi) programskem orodju in spletni rešitvi, ki bo zajemala vrednotenje in pomen tal pri prostorskem planiranju z vidika ohranjanja njihove kakovosti, omogočanja ustreznega bivalnega okolja v mestih in doseganja vzdržnega prostorskega razvoja oz. doseganja trajnostnega prostorskega načrtovanja. Pri tem bosta ob upoštevanju lastnosti tal opredeljena pomen in vloga tal za kakovost življenja in zdravja meščanov ter ustrezno gospodarjenje z zemljišči in varovanje najboljših tal.

Od pozidanega k nepozidanemu

Računalniška interaktivna aplikacija - GIS program bo omogočala učinkovitejše delo občinskih uprav pri ravnanju s tlemi in nepozidanimi površinami v mestu in na njegovem obrobju, prebivalcem pa bo omogočala vpogled in prikaz stanja tal (onesnaženost, primernost za kmetijsko rabo, pomen tal za lokalno mikroklimo, zadrževanje padavinskih voda, ...) na denimo njihovi parceli oziroma na območju, kjer se rekreirajo, igrajo njihovi otroci, želijo graditi novo hišo ali pa obdelovati zemljo za pridelavo hrane.

Poleg interaktivne računalniške aplikacije kot produkta, zanimivega, uporabnega in dostopnega širši javnosti je cilj URBAN SMS razviti in vzpostaviti tudi obširno strategijo ravnanja s tlemi za srednjeevropske mestne občine, kar bo omogočilo prostorskim načrtovalcem, da dejansko upoštevajo pomen tal in različne funkcije znotraj procesa planiranja.

V želji zagotovitve zadovoljive fleksibilnosti URBAN SMS strategije, sistema vrednotenja in uporabe podatkov tal za uporabo v vseh državah članicah, je partnerski konzorcij sestavljen iz mestnih občin in strokovnih institucij iz vseh sedmih držav članic. Sodelovanje med občinsko upravo in razvijalci sistemskih rešitev predstavlja ekipo, ki je kompetentna tako za razvoj, kot tudi izvedbo.

Partnerji v projektu so:

- glavni partner je mesto Stuttgart, Nemčija

Raziskovalne institucije	Mesta oz. občinske uprave
Univerza v Torinu (Italija)	Mesto Stuttgart
Univerza v Pragi (Češka)	Mesto Dunaj
Inštitut za vzgojo rastlin in raziskavo tal, Pulawy (Poljska)	Mesto Milano
Inštitut za tla in ohranjanje narave, Bratislava (Slovaška)	Regija Stuttgart
Avstrijska okoljska agencija, Dunaj (Avstrija)	Mestna občina Celje
Kmetijski inštitut Slovenije	

V prvem letu projekta so bile formirane strokovne projektne skupine, urejena je bila vsa potrebna dokumentacija in formalni obrazci za potrebe projekta, začelo se je tudi strokovno delo na projektu.

Ključne vsebine prvega leta dela so bile:

- temeljit pregled nacionalne zakonodaje, strokovne literature in obstoječih baz podatkov na temo varstva tal ter zbiranje želja posameznih partnerjev o zelenih funkcionalnostih na novo razvitega GIS orodja
- ureditev prioritete liste nabora GIS orodij z vidika potreb Mestne občine Celje, pri čemer sta v končnem naboru funkcij na prvi mesti na projektu postavljeni prioritetni želji Mestne občine Celje - onesnaženost prsti in ekosistemska vloga prsti
- digitalizacija obstoječih analognih baz podatkov o onesnaženosti prsti iz preteklih raziskav in smiselna ureditev za lažji vnos pri zunanem izvajalcu
- izbor zunanega izvajalca, ki bo tekom projekta skrbel za urejanje, konverzijo in topološki razvoj GIS podatkovnih baz; vzpostavitev občinske GIS platforme na novih strežnikih; za izvajanje dodatnega izobraževanja zaposlenih za potrebe čim boljše izrabe možnosti platforme in programa ... Izvajalec bo razvijal in testiral GIS orodje na podlagi podatkov testnega območja MOC, ki bo tako predstavljala most med razvijalcem in potrebami projektne partnerjeve.
- seznanitev s prvo delovno verzijo novega GIS programa za vrednotenje kakovosti in primernosti zemljišč za različne namenske rabe v prostorskem planiranju
- postavitve spletne strani, ki je zaživel na spletnem naslovu: <http://www.urban-sms.eu>. Na njej bodo objavljeni končni rezultati posameznih delovnih sklopov in ostale aktualne informacije za medije in prebivalce območja srednje Evrope, ki ga pokriva skupnost programov INTERREG IVB - program Srednja Evropa.

Skupaj je celjska skupina URBAN-SMS v prvem letu delovanja opravila 1274,5 projektnih ur. Na podlagi tega bo upravičena do 85% nepovratnega sofinanciranja plač in stroškov računalniške opreme na kateri trenutno poteka testiranje in razvoj novega računalniškega programa. Celotni stroški Mestne občine Celje za prvo leto sodelovanja so bili 31.704,39 EUR, višina nepovratnih evropskih sredstev pa je bila 26.948,73 EUR.

Primer odprtih nepozidanih površin na robu naselja, za katere se bo v okviru projekta primarno preverjalo najbolj optimalno rabo tal